Motion

1981/82:763

Ulla Ekelund

Betyg på skolans låg- och mellanstadier

Betyg ges enligt riksdagens beslut i åk 8 och 9 på grundskolans högstadium. Betygsskalan är femgradig och betyget 3 anses som medelbetyg. Någon given procentsats för betygsgraderna skall inte finnas. Betygen är ett underlag för elevernas studievägledning, ett intrument för urval bland sökande till olika utbildningsvägar. Men de är också till viss del en spegling av elevens intresse för och arbetsinsats i vissa ämnen. De är ett kvitto på en arbetsprestation, ett bevis på att arbetet är så viktigt att det utvärderas. Och det ger, rätt använt, eleven en verklig förnimmelse av att kunna påverka sin situation.

Betygens vara eller icke vara, antal betygstillfällen och formerna för betygsgivning har diskuterats och utretts flitigt i vårt land. Meningarna har varit delade och det nu rådande systemet är måhända inte det bästa. Ett motiv för att ta bort betygen i de flesta av grundskolans klasser har varit att de skulle motverka läroplanens målsättning om samarbete mellan eleverna. Detta kan naturligtvis bli följden om betygen används för att gradera eleverna i förhållande till varandra och icke för att vidimera elevens ställning i visst ämne och för att klargöra möjligheter i fortsättningen.

De samtal som nu regelmässigt skall förekomma mellan föräldrar, elev och lärare ersätter betygen på låg- och mellanstadiet och i åk 7. Samtalen fungerar, så långt jag har mig bekant, tillfredsställande. Värdet ligger i den kontakt mellan föräldrar, lärare och elev som samtalen ger upphov till. Svårigheten för läraren ligger i att mera exakt formulera elevens prestationer i olika ämnen, för eleven i avsaknaden av något dokument som gör det möjligt att efter en tid – kanske något år – jämföra sina resultat med tidigare prestationer. Sporren att göra en extra insats och/eller beviset på att en ansträngning lönade sig kan därmed vara borta.

På många av skolans områden har de lokala skolstyrelserna inom vissa ramar anförtrotts beslutanderätt utifrån sina egna förhållanden. Även då det gäller betygsgivning på låg- och mellanstadiet skulle ett visst kommuninitiativ kunna råda på det sättet att de obligatoriska samtalen vid ett par tillfällen på vardera låg- och mellanstadiet kompletterades med betyg, om föräldrar och elever så önskar och skolstyrelsen så beslutar.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagens hos regeringen begär att de lokala skolstyrelserna ges möjlighet att besluta i betygsfrågan i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 22 januari 1982

ULLA EKELUND (c)